

Branschen behöver nytänkande,

tycker Martin Andersson och Tommie Fridén som sedan hösten 2008 jobbar som bergssprängare i den egna firman Ducimus AB med säte i Borås.

- Det händer en hel del på den tekniska sidan, men många av de äldre bergssprängarna håller fast vid gammal teknik, säger både Martin och Tommie.

Det var som lärlingar de båda kom in i branschen i början av 2000-talet. Martin Andersson utbildade sig till sprängarbas i Gytterp och Tommie Fridén blev borrarare. Men efter en trafikolycka tvingades Martin sluta med arbetet och började läsa till byggnadsingenjör. Tommie gick då tillbaka till sitt gamla jobb som lastbilschaufför.

– Efter ett par år började telefonen ringa. Det var flera företag som ville ha hjälp med sprängning, berättar Martin Andersson.

Han satsade då på utbildning

hos Bergutbildarna, blev sprängarbetsledare och startade en enskild firma. Uppdragen blev fler och det tog inte lång tid innan även Tommie var tillbaka vid borrhjulen. För snart tre år sedan fick de ett stort jobb i Svenljunga.

– Då var tiden mogen för oss att starta bolaget tillsammans och sätta igång på allvar, berättar de.

Ducimus AB såg dagens ljus och Martin och Tommie tog sig an sitt första stora uppdrag – ett jobb som precis har avslutats.

– Vi har sprängt bort närmare

800 000 ton berg. Ett företag som är ledande inom försäljning av juldekorationer ska bygga en stor anläggning där. Det är ett viktigt jobb som har gjort det möjligt för oss att etablera vårt företag, betonar Martin Andersson.

Så småningom har det rullat in ytterligare jobb. Två bergtakter, den ena hör till NCC i Halmstadstrakten och den andra är Lastbilscentralens i Karlskrona, bidrar till basen i verksamheten.

– Där spränger vi några salvor om året, cirka 100 000 ton berg

på den ena och mellan 300 000 och 400 000 ton på den andra, säger Tommie.

Duon tar alla slag av uppdrag.

– Allt från små husgrunder och uppåt, förtydligar Martin.

När vi träffar dem arbetar de med breddningen av E45 strax söder om Trollhättan. Ett jobb som vid en första anblick inte ser särskilt komplicerat ut. Men här finns många faktorer som påverkar jobbet. Sprängning får exempelvis bara ske vid vissa tider på dygnet, eftersom det krävs att trafiken stoppas tillfälligt.

– Och titta här, säger Tommie. Här går det telekablar och där borta går en optisk bredbandskabel. Det är inte mer än åtta meter mellan dem, så det är viktigt att vi beräknar salvorna exakt rätt!

Trafikverket ställer också krav på vilken typ av sprängämne som ska användas, och här handlar det om patronerat i kombination med elektroniska tändare. Ducimus har valt att använda Oricas system i-kon®.

Martin Andersson understryker att pålitligheten hos i-kon® i kombination med omsorgsfull planering gjort att jobbet med E 45:an gått helt enligt plan. Alla skjuttider har hållits utan problem. Det är av särskilt stor betydelse för ett ungt företag att göra allt rätt.

– Konkurrenten är stenhård, och det första året tror jag att det var många andra företag som tittade snett på oss. Men nu är vi accepterade och vi har en öppen och bra relation med andra företag som är medlemmar i Bergssprängnings Entreprenörernas Förening, berättar Martin.

– I regionen är Ducimus AB långt ifrån det minsta företaget, men när det gäller större jobb inom infrastruktur och bergtäkter är vi fortfarande små, förklarar Martin.

Men företaget växer. Investeringar har gjorts i bland annat två borrhuggar och en borrhugg har anställts.

– Vi har inte satt upp något mål för hur stora vi vill bli eller hur snabbt vi vill växa. Egentligen har

omfattningen på vår verksamhet vuxit snabbare än vi hade räknat med. För närvarande har vi inga planer på att anställa ytterligare personal. Det är dessutom inte lätt att hitta bra borrhuggare. Det kan skilja mellan 30 och 40 procent i volym på vad två borrhuggare presterar, säger Martin Andersson.

Men det råder högkonjunktur i branschen i Västsverige, och Ducimus har många offerter ute. Trillar beställningarna in så kan det också bli behov av nya medarbetare. Och med varje jobb byggs kunskaperna och erfarenheterna upp i företaget.

– Det är "learning by doing". Vi lär oss nya saker varje dag, slår Tommie Fridén fast och berättar att de hittills bara haft ett rivningsjobb.

– Det var en 50 meter hög skorsten som skulle rivas i Trelleborg. Sådana uppdrag vill vi gärna ha fler av, säger han.

Både Martin och Tommie understryker att det är de senaste årens tekniska utveckling som gör jobbet som bergssprängare intressant.

– För 30 eller 40 år sedan tror jag inte att jag skulle ha ägnat mig åt det här, säger Martin.

– Nya säkrare sprängmedel och de effektiva elektroniska tändarna har gjort att branschen är spännande, men det borde komma in fler yngre. Det har skett en förgubbning och det är många av de gamla som inte har tagit till sig de tekniska nyheterna, tycker han.

Kanske är det Martin Andersson själv, tillsammans med partnern Tommie Fridén, som ska stå för nytänkandet och leda förnyringen av branschen. Just att "leda" är nyckelordet – det finns i företagets namn.

– Ducimus är latin och det betyder "vi leder", förklarar Martin.

Martin Andersson och Tommie Fridén leder Ducimus AB